

[Albertsen.]

lige for at få betænkninger, hvad dette angår. Der er vitterlig uro og utilfredshed, og det er ikke et spørgsmål om loven, men om administration, om bevillinger, om bemanning m. v.; det er det, der har interesse, og ind under det kommer selvfølgelig også en strukturdebat. På denne baggrund vil vi, såfremt vi mener, det varer for længe, inden et udspil fra ministeren kommer, selv komme med et initiativ i så henseende.

Socialministeren (Nathalie Lind): Jeg må have lov at henlede hr. Albertsens opmærksomhed på, at socialreformkommissionen i høj grad også har beskæftiget sig med strukturproblemer vedrørende børne- og ungdomsforsorgen og med ting, der vil få betydning for den kommende administration, og vi vil senere i dette folketingsår få lejlighed til at diskutere sagen på denne brede baggrund.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om Nordisk Råd.

(Lovforslaget (nr. 50) findes i tillæg A, sp. 1025, fremsættelsen i tidenden, sp. 668).

Lovforslaget sattes til forhandling.

J. O. Krag: På baggrund af en lang række forhandlinger med forskellige repræsentanter for Færøerne, først og fremmest med den daværende lagmand, nu afdøde Peter Mohr Dam, rejste den forrige regering på Nordisk Råds møde i Reykjavik i april 1967 spørgsmålet om Færøernes direkte repræsentation i Nordisk Råd. Vi begrundede det med, at vi vidste, at der i det færøske folk består en stor og levende interesse for nordisk sam-

arbejde. Som jeg tillod mig at sige det i den tale, jeg havde den ære på den daværende regerings vegne at holde i Nordisk Råd, er det færøske folk det sjette nordiske folk, og der består et naturligt ønske i den færøske befolkning om at få lejlighed til at deltage på lige fod med de andre nordiske folk i Nordisk Råds arbejde. Vi gav videre udtryk for, at der burde være interesse i alle de nordiske lande for, at Færøerne så fuldstændigt som muligt blev inddraget i det nordiske samarbejde også i den forstand, at Nordisk Råds rekommandationer kunne blive gennemført på Færøerne.

Modstykket hertil måtte naturligvis være, at Færøernes lagting og Færøernes landsstyre fik lejlighed til direkte at gøre deres synspunkter gældende under alle faser af sagernes behandling, og at de selv skulle have mulighed for at indbringe sager for Nordisk Råd. Derfor foreslog den daværende danske regering, at der gennem en ændring af Nordisk Råds vedtægter blev åbnet mulighed for, at Færøerne blev egentligt medlem af Nordisk Råd, sådan at Færøernes lagting kunne vælge sin egen delegation og Færøernes landsstyre udpege sine repræsentanter hertil.

Det forslag, vi stillede fra den danske regerings side, rejste en række komplikationer, og jeg skal ærligt erkende, at den første reaktion, vi modtog, nærmest var nedslående, ja, næsten negativ. Der blev fremhævet fra andre nordiske landes side, at uanset det danske eller i hvert fald den daværende danske regerings synspunkt, at Færøerne måtte opfattes som det sjette nordiske folk, kunne man ikke sige, at Færøerne var en suveræn stat, og dette kunne skabe formelle vanskeligheder for gennemførelsen af det forslag, den danske regering havde stillet.

For det andet viste det sig, at der rejste sig et parallelt problem, idet Ålandsøernes vanskelige stilling blev aktualiseret; man ville fra Ålandsøernes side ønske en løsning af sit problem i forhold til Nordisk Råd, såfremt Færøerne opnåede en løsning i retning af det, der var blevet foreslået fra dansk side. Det er klart, at i samme øjeblik Ålandsøernes problem blev rejst, var der tale om komplikationer såvel i forhold til Finlands regering som i forhold til Sveriges regering.

Når det på trods af alle disse vanskelig-

[J. O. Krag.]

heder er lykkedes at nå en positiv løsning, skyldes det først og fremmest et udvalgsarbejde, et komitéarbejde, udført under Nordisk Råd, som blev ledet af den daværende svenske justitsminister, Kling, og hvor det norske arbejderpartis formand, Trygve Bratteli, spillede en stor rolle. Det lykkedes ved langvarige, vanskelige og tålmodige forhandlinger i dette udvalg at nå frem til den løsning, som i dag har fundet udtryk i det lovforslag, der er lagt frem her. Jeg synes, vi har al mulig grund til at takke udvalget for dets arbejde og takke henholdsvis hr. Kling og hr. Bratteli for den indsats, de gjorde under udvalgsarbejdet.

Men jeg synes også, der er stor grund til at takke færingerne. Hvis vi er tilhængere af den ordning, der nu foreslås, og ønsker den gennemført, synes jeg, man virkelig skal være taknemlig over for Færøernes lagmand, det færøske landsstyre og det færøske lagting. Jeg synes, at man fra Færøernes side har vist stor moderation, for vi må jo være helt klar over, at det, der nu er forslag om at gennemføre, ikke er, hvad den danske regering i sin tid foreslog, og slet ikke, hvad man fra færøsk side ønskede sig. Det, vi foreslog, og det, man på Færøerne ønskede sig, var en selvstændig delegation, og det opnår man ikke. Man opnår repræsentation som medlemmer af den danske delegation eller, som jeg ved man foretrækker at kalde det: det danske riges repræsentation. Derved har man vist betydeligt mådehold. Man har ikke kunnet opnå det, man ønskede, men har så accepteret det, det var muligt at få. Det synes jeg vi skal takke de færøske politiske repræsentanter for og håbe, at man herved knytter Færøerne nærmere til det nordiske samarbejde og i det hele taget understreger det færøske folks tilknytning til Norden.

Jeg skal anbefale, at lovforslaget om ændring af lov om Nordisk Råd får en velvillig behandling i det udvalg, jeg går ud fra bliver nedsat, og den lille ændring i teksten, jeg antydede, går jeg ud fra udenrigsministeren under udvalgsbehandlingen vil stille formelt ændringsforslag om.

Juul-Madsen: Da mit partis ordfører i denne sag, fru Gerda Møller, ikke kan være til stede, skal jeg ganske kort på den kon-

servative folketingsgruppes vegne give den meddelelse, at vi kan støtte det forslag, der her er fremsat af den højtærede udenrigsminister. Den tidligere ordfører har i detaljer redegjort for det, der er gået forud for dette lovforslag. Vi kan tiltræde det og gør det med ønsket om, at denne løsning må vise sig at være tilfredsstillende og blive til glæde også for færingerne i det arbejde, der skal gøres fremover.

Henry Christensen: På venstres vegne vil jeg gerne give tilslutning til det forslag, vi her har til behandling, og som har til formål at sikre det færøske folk repræsenteret i Nordisk Råd. Vi er klar over de særdeles vanskelige forhandlinger, der er gået forud, og jeg vil gerne udtrykke min anerkendelse af alle de kræfter i Norden, der har skullet samvirke for at nå det resultat, der i dag ligger på folketingets bord. Jeg har indtryk af, at vi i denne sal alle med glæde noterer os det resultat, at det færøske folk nu selv bliver i stand til at udpege sin repræsentation, sine medlemmer til Nordisk Råd. Vi har tidligere set færingene deltage i Nordisk Råds arbejde, men det har jo kun kunnet gøres igennem den ikke tilfredsstillende ordning, at danske partier har givet plads for medlemmer i det høje ting, der var valgt på Færøerne. Det naturlige er selvfølgelig, at det er det færøske folks egne politiske organer, der udpeger deres repræsentation. Det er i hvert fald det resultat, der nu er nået.

Selv om resultatet ikke i sine fulde konsekvenser svarer til færingernes oprindelige ønsker, er det dog med stort flertal accepteret i det færøske lagting. Samarbejdet mellem Færøerne og Danmark foregår heldigvis på en sådan måde, at de to folk respekterer samarbejdets vilkår og den egenart, som hvert folk står for. Jeg føler mig også overbevist om, at det færøske folks repræsentanter vil være et værdifuldt indslag i det fremtidige nordiske samarbejde. Vi har netop i dag på folketingets bord fået en betænkning, der belyser en række for Færøerne vanskelige forhold. Jeg skal ikke komme med andre kommentarer til den, end at jeg går ud fra, at de danske myndigheder nu som altid vil være forstående over for de krav, man med rimelighed kan stille til det samarbejde under hjemmestyreløven, som

[Henry Christensen.]

for længst er lagt i faste rammer. I hvert fald har vi grund til i Danmark at glæde os over samarbejdet med Færøerne og med de færøske politiske myndigheder.

Jeg vil med disse ord anbefale forslaget, idet jeg også med de tidligere givne motive-ringer tilslutter mig ønsket om, at vi kan komme til at behandle forslaget i et udvalg for dér at tage stilling til eventuelle mindre, formelle ændringer.

Grethe Philip: Det lovforslag, der her fore-ligger om adgang for Færøerne og Åland til at vælge repræsentanter til at indtræde i henholdsvis de danske og finske delega-tioner, er, som vi allerede har hørt, resultatet af flerårige forhandlinger. Det er naturligt, at vi her i Danmark særlig har været optaget af spørgsmålet om Færøernes repræsenta-tion. For Færøerne har det været et meget stort ønske at kunne deltage i det fælles nordiske samarbejde i Nordisk Råd med egne repræsentanter, og det har efter min mening været et fuldt forståeligt ønske. Jeg har personlig sidst på finansudvalgets rejse i sommer til Færøerne fået et levende indtryk af, at Færøerne indgår med en særlig egenart i det store nordiske samfund. Det er et land, der er i rivende økonomisk udvikling på trods af store naturgivne vanskeligheder, og det har en befolkning, der meget bevidst holder gammel kulturarv i hævd, og som dog alligevel er åben og mobil over for det nye. Det føles måske af og til, som om der til trods for de nye flyveruter og til trods for TV og radio er lidt lovlig lange forbindelseslinjer fra Tórshavn til København og fra Gedser til Viderø. Ikke blot for at opfylde et færøsk ønske, men også i forventning om et udvidet frugtbart sam-arbejde ser vi med glæde fra det radikale venstres side, at der nu i realiteten kommer en selvstændig færøsk repræsentation i Nordisk Råd.

Aksel Larsen: Socialistisk folkeparti kan tilslutte sig det af regeringen fremsatte lov-forslag, og jeg håber da, at det vil blive en-stemmigt vedtaget i folketinget, muligvis med enkelte mindre ændringer; men i det store og hele forekommer det mig at være så godt, som det kan være.

Vi ved både fra lovforslaget og dets be-

mærkninger, fra ministerens fremsættelses-tale og fra den tale, der er holdt af social-demokratiets ordfører, hr. J. O. Krag, hvad der er begrundelsen for, at man nu foreslår Nordisk Råd udvidet, således at Færøernes lagting og Ålands landsting bliver direkte repræsenteret i rådet, og vi kender også for-historien. Det har jo været noget vanskeligt at nå til det kompromis, man her er nået til. Jeg erkender blankt, at da denne sag i sin tid blev bragt frem i rådet, havde jeg mine tvivl om, hvorvidt denne gordiske knude kunne løses, og jeg var ikke sikker på, at problemet kunne klares ved, at knuden blev hugget over. Det viser sig nu imidlertid, at det har været muligt at løse den, og det er naturligvis takket være de hidtidige med-lemmer af Nordisk Råd, som har godkendt denne løsning, og takket være, at Færøernes lagting med majoritet og at Ålands lands-ting har godkendt denne måde at løse pro-blemet på.

Så kommer der imidlertid et spørgsmål, som jeg er nødt til at nævne, nemlig at det egentlig er skik, at vedtægter og vedtægts-ændringer i Nordisk Råd vedtages først i rådet og derpå kommer til folketinget i Danmark, stortinget i Norge, rigsdagen i Sverige og Finland og altinget i Island og bliver konfirmeret dér. Nu har disse ved-tægtsændringer ikke været behandlet i rådet og er ikke vedtaget i rådet, men alligevel bliver de vedtaget her i folketinget. Jeg går ud fra, at en tilsvarende vedtagelse sker i de øvrige nordiske landes parlamenter. For mig er det så et spørgsmål, om det, at vedtægtsændringerne godkendes og for-håbentlig godkendes enstemmigt på Nor-disk Råds møde i Reykjavik, så betyder, at færingerne og ålændingenes repræsentanter får stemmeret med det samme. Jeg kunne tænke mig, at det ville spille en betydelig rolle for dem, at de ikke skal vente et år på at kunne udøve deres stemmeret, selv om de naturligvis kan være til stede i Reykja-vik. Men jeg går ud fra, at enten har der været forhandlet om det, eller også vil der blive forhandlet om det, så der ikke dukker et problem op her.

Dermed skal jeg anbefale lovforslaget, og så vil jeg tillade mig at gøre opmærksom på, at naturligvis kan det, der nu sker, be-virke, at der kommer nye problemer op. Jeg tænker her ikke blot på spørgsmålet om

[Aksel Larsen.]

Nordisk Råds organisations- og arbejdsform og dets indflydelse — og jeg kunne ønske, at Nordisk Råd havde adskilligt mere indflydelse, end det har nu, hvor det kun kan vedtage rekommandationer og altså sætte regeringer og parlamenter under pres, men ikke har noget effektivt middel til at sikre, at disse rekommandationer bliver fulgt. Nej, jeg tænker også på, at det at skaffe repræsentation, ikke for to nye nordiske stater, men for to delvis selvstyrende folkegrupper, færinger og ålændinge, kan give problemer. Der findes nemlig andre folkegrupper i de nordiske lande; der findes f. eks. i Nordnorge, Nordsverige og Nordfinland en folkegruppe, samerne, der så decideret etnisk er selvstændig og består af formodentlig ca. 30.000 sjæle. Jeg er klar over, at der tidligere har været ønske om, at samerne på en eller anden måde var direkte repræsenteret i Nordisk Råd; de har været repræsenteret hidtil ved, at f. eks. finnerne har valgt en same til repræsentant i Nordisk Råd. Men ændringen her kan bewirke, at samerne i højere grad vil presse på med ønsket om, at der bliver gjort noget for at klare deres forhold til Nordisk Råd. Jeg gør kun opmærksom på, at man må tænke på, at der her kan komme et nyt problem, som sikkert bliver vanskeligere at løse, medmindre man i de tre lande, det drejer sig om, Norge, Sverige og Finland, kan finde en fredsommelig løsning, for her drejer det sig altså ikke om noget autonomt eller selvstyrende område, som man kan give en ganske særlig status, men om en folkegruppe, som bor i et meget stort område, og som ikke er alene i dette område. Jeg ved ikke, om der kan findes nogen ordning; men man skal i hvert fald tænke på, at den løsning, man her har fundet, og som efter omstændighederne er god, naturligvis kan føre til, at der kommer andre problemer frem.

Djurhuus: Det nordiske samarbejde har i tiden efter anden verdenskrig udviklet sig i positiv retning og har givet resultater, som vi nordboere bør glæde os over. Vi står hinanden nærmere nu, end tilfældet har været i foregående århundreder.

Rygraden i bestræbelserne for at finde måden og vejen til større sammenhold og

bedre samarbejde mellem de nordiske folk har bevægelsen Norden været. Hvert land har sin egen Norden-organisation, og alle disse er så igen knyttet sammen i et fællesskab på lige fod, hvis medlemmer er Sverige, Danmark, Finland, Norge, Island og Færøerne. I 1951 blev „Norrøna Felagið“, som Norden-foreningen på Færøerne kaldes, dannet, og på mødet i Reykjavik i 1965 blev vi færinger optaget i fællesskabet jævnsides med vore brødrefolk.

Baggrunden for vore bestræbelser for at komme med i det nordiske samarbejde på lige fod med de andre nordiske folk var vor opfattelse af at være det sjette nordiske folk, ganske vist talmæssigt langt det mindste, men med den nødvendige ballast for at kunne gøre et sådant krav gældende, nemlig med eget sprog, egen historie, egen kultur og eget lagting — faktorer, der uafbrudt til dagen i dag siden år 800-900 med undtagelse af tidsrummet 1816-1854 har været vort øbosamfund livgivende på områder, der når ud over mad og drikke, men som det er nødvendigt at passe for et folk, som har viljen i sig til at overleve som folk.

En naturlig konsekvens af foranførte fakta var vort ønske om at komme med i Nordisk Råd på lige fod med de andre nordiske folk. Allerede i januar 1955 henvendte Færøernes landsstyre sig til statsministeriet vedrørende spørgsmålet om færøsk repræsentation i Nordisk Råd. 11 år senere, 1. februar 1966, fremlagde Færøernes landsstyre i lagtingssag nr. 20/1965: Færøsk repræsentation i Nordisk Råd, dette forslag til beslutning:

„Lagtinget anmoder regeringen om at foranledige, at Færøernes lagting og Færøernes landsstyre får repræsentation i Nordisk Råd og således, at repræsentanterne bliver valgt henholdsvis af Færøernes lagting og Færøernes landsstyre blandt disses medlemmer.“

Når forslaget til beslutning fik denne ordlyd, var det for at understrege så tydeligt som muligt vor anmodning og vort ønske om at få vor egen repræsentation.

Dette forslag blev den 22. april 1966 vedtaget med 20 stemmer af lagtingets 26 medlemmer, og 1. juni 1966 anmodede landsstyret rigsombudsmanden om at forelægge sagen for regeringen.

1. april 1967 på Nordisk Råds møde i

[Djurhuus.]

Helsingfors sagde daværende statsminister i Danmark hr. J. O. Krag i sit indlæg følgende i forbindelse med Færøernes ansøgning om repræsentation i Nordisk Råd:

„Til sidst skal jeg tillade mig at gøre nogle bemærkninger om en sag, som i høj grad ligger den danske regering på sinde. Det er spørgsmålet om færøsk repræsentation i Nordisk Råd. Jeg tror, at det vil være bekendt, at der i det færøske folk består en stor og levende interesse for nordisk samarbejde. Det færøske folk er det sjette nordiske folk, og der består et naturligt ønske i den færøske befolkning om at få lejlighed til at deltage på lige fod med de andre nordiske folk i Nordisk Råds arbejde.“

Statsminister Krag argumenterede derefter for de færøske ønsker, og jeg er glad over, at jeg her ved denne lejlighed må få anledning til direkte at takke ham for hans indlæg. Jeg håber ikke, at vor højterede formand påtaler det, når jeg nu direkte henvendt til folketingsmand J. O. Krag siger: Tak, forhenværende statsminister Krag!

Resultatet af vor ansøgning om direkte repræsentation i Nordisk Råd foreligger nu i dette forslag til lov om ændring af lov om Nordisk Råd. Det er et afslag og er hverken det, vi ønskede, eller det, vi bad om. Antallet af delegerationer er de samme fem, som der var i forvejen, men det samlede medlemstal er forhøjet fra 69 til 78 for at give Island, Norge, Sverige og Finland talmæssig valuta for vor deltagelse i den danske delegation, medens Danmarks folketing vælger 16, som det gjorde før dette forslags fremkomst. Jeg beklager, at Danmarks repræsentation således er nedskåret i forhold til de andre nordiske lande foranlediget af vor ansøgning. Dette var ikke vor hensigt, da vi rejste denne sag. Ikke på grund af Danmark, som har måttet yde i dette brødreleg, men på grund af vore andre nordiske brødre, der tog sig betalt for, at vi kunne komme med i den danske delegation, er jeg flov, skuffet og flov.

Denne nordiske bygning, som Nordisk Råd er, viste sig i denne for os færinger så vigtige sag ikke at have så vidt til vægge og så højt til loft, som vi havde håbet og regnet med.

Den taktiske strategi, der er blevet an-

vendt i denne afværgelsesmanøvre, er til at se uden briller. Men vi angriber — ordet i gåseøjne — igen, og til den tid er det mit håb, at der blandt nordiske politikere er skabt forståelse og lydhørhed for den tanke, at der ikke nødvendigvis må kræves løsrivelse af selvstyrende folk fra deres rigsfællesskabspartner for at kunne komme med i Nordisk Råd på lige fod med de andre nordiske folk.

Selv om Nordeklplanen ikke vedrører den foreliggende sag, vil jeg benytte lejligheden til at henstille til regeringen, at færøske sagkyndige får lejlighed til at være med, når vedtægter på det erhvervsmæssige område bliver udarbejdet. Her tænker jeg særlig på forhold, der vedrører fiskerierhvervet og industrierhvervet.

Men for at vende tilbage til den sag, der er til behandling. Forslaget har været forelagt Færøernes landsstyre og lagting og er vedtaget i lagtinget af 14 af lagtingets 26 medlemmer, samtidig med at Færøernes Nordenforening, Norrøna Felagið, enstemmigt forkastede det ud fra det synspunkt, at det fuldstændig tog grundvolden væk under den status, vi færinger havde fået i Nordenfællesskabet på mødet i Reykjavik i 1965.

Jeg ved, at der bliver sagt, at man skal elske den, man får, selv om man ikke får den, man elsker. Dette kan jeg ikke gøre i den foreliggende sag. Jeg vil unnlade at stemme for dette forslag.

Johan Nielsen: Jeg var lidt i tvivl, om jeg skulle sige noget i denne forbindelse, men jeg føler alligevel trang til at tage ordet af to grunde.

For det første vil jeg takke de mænd og kvinder, som har vist en god vilje. Jeg vil takke dem, som har arbejdet for, at vi kunne få vort fulde medlemskab, og så vil jeg beklage, at vi ikke kunne få vort fulde medlemskab.

Jeg vil formode, at man vil afæske mig en forklaring på, hvorfor lagtinget stemte sådan, som det gjorde, og det vil jeg forklare ganske kort. Det gjorde lagtinget, fordi man ellers mente, at vi tabte det hele på gulvet. Vi var i syv sind i mit parti på Færøerne med hensyn til, hvad vi skulle gøre. Vi vidste udmærket, at dette forslag ikke honorerede det krav, som afdøde lagmand Mohr Dam havde stillet, men efter at have drøftet

[Johan Nielsen.]

det frem og tilbage kom vi til det samme resultat, som Milton kommer til, da han skriver „Paradise Lost“, at det var den bedste af alle de foreliggende muligheder. Vi håber, når vi nu har fået foden fast, at vi kan få udvidet vort medlemskab, indtil vi omsider er blevet fuldt berettigede medlemmer.

Mohr Dam havde jo den tanke, at når færingerne var en selvstændig nation, så burde man i Skandinavien, som jo er kendt over hele verden for sit frisind — og det er ikke tomme ord, jeg føler stor taknemlighed til dette høje ting for det frisind, man har vist over for Færøerne — så burde man i Skandinavien kunne give færingerne fuldt medlemskab under hensyn til, at det er en selvstændig nation, og at en del af den færøske forvaltning er autonom. Det har man altså ikke set sig i stand til, og jeg beklager lidt, at nu afdøde lagmand Mohr Dam ikke fik arbejdet mere med denne tanke. Jeg husker, han, engang vi drøftede det, sagde til mig: kan du huske Paulus, da han stod på Areopagos og skulle bevise Guds eksistens, så sagde han, at Gud eksisterer, fordi han har skabt så og så mange racer og så og så mange nationer; men Paulus kendte dengang sikkert kun den romerske stat. Vi skulle have drøvet det lidt videre, end man havde det i den romerske stat. Vi skulle kunne respektere en nation fuldt ud, selv om den ikke har den samme status.

Så langt er vi ikke kommet endnu, men som sagt, vi vil arbejde på det, og det er min inderste overbevisning, at det vil gå de øvrige medlemmer i Norden sådan, som det er gået medlemmerne af det høje ting, når de har besøgt Færøerne, at de er blevet klar over, at færingerne er noget ganske særligt.

Jeg skammer mig overhovedet ikke ved at være færing i nordisk forbindelse. Ja, det er muligt, at det er en overvurdering, men jeg regner Færøerne og færingerne for at være et koncentrat af skandinaver. Vi taler et sprog, som ligger så nær op ad oldnordisk, at enhver færing kan tage en hvilken som helst oldnordisk bog og læse den, som om det var færøsk. De af dem, som kan bøjede oldnordisk, kan huske, når de sad og bøjede et ord som „en mand“, at det lød omtrent på samme måde på oldnordisk og på færøsk.

Når jeg så tænker på, at vi på Færøerne har opbevaret gamle skikke, som er blevet fælleseje — jeg kan nævne f. eks. den færøske dans, som i sin tid var fælleseje over hele Skandinavien — ja, så spørger jeg mig selv: hvordan i al verden kan man i Skandinavien undvære Færøerne? Forhåbentlig bliver man klar over det og kommer til at gøre de samme erfaringer som medlemmerne af dette høje ting, der har været på Færøerne og har lært færingerne at kende: to know them is to love them.

Udenrigsministeren (Poul Hartling): Jeg takker ordførerne for den velvillige modtagelse. Det er en naturlig sag for folketinget, at vi løser den slags spørgsmål i enighed. Det er godt, og det er rigtigt, at det er sådan.

De enkelte problemer og spørgsmål, som er nævnt, og som er af sproglig eller formel art, vil jeg gerne fremlægge ændringsforslag om, og de behandles formentlig bedst i udvalget.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen spurgte, om man nu var enig om at føre dette igennem i alle de nordiske landes parlamenter. Det kan jeg sige ja til, og man er enig om og har aftalt, at det gerne skulle ske inden den 1. januar 1970, hvilket betyder, at den nye ordning vil kunne gælde også for mødet i Reykjavik i 1970 under den forudsætning, som jeg går ud fra, at dette forslag bliver vedtaget i alle de nordiske lande i den form, hvori man er blevet enig om det under arbejdet i Nordisk Råd.

Det ærede medlem hr. Djurhuus spurgte undervejs, om man ville tage færøske sagskyndige med, når man i enkeltheder skulle udarbejde erhvervsmæssige vedtægter i forbindelse med det nordiske økonomiske samarbejde. Jeg vil gerne tilsige ham, at vi nok skal holde kontakt med de færøske sagskyndige, når vi kommer til de problemer.

Flere af ordførerne har givet udtryk for, at det er en glæde, at vi har kunnet nå til denne løsning. Jeg vil gerne slutte mig til dette. Det var ikke den løsning, som den daværende danske regering fremlagde, og som vi alle fra dansk side stod bag ved for 2-3 år siden. Det er en løsning, som får det ærede medlem hr. Djurhuus til at sige, at han er skuffet og flov, og får det ærede

[Udenrigsministeren.]

medlem hr. Johan Nielsen til at sige, at det er med beklagelse, han ser, at man er ikke kommet så langt, som man havde ønsket. Det er udtalelser, som jeg godt forstår, men det er dog en løsning, det er dog et skridt på vejen. Det er en løsning, som på rimelig vis imødekommer berettigede ønsker, der er fremsat fra færøsk side og fra ålandsk side.

Jeg slutter mig til de taknemlighedsyttringer, som er fremsat både over for det udvalg, der har arbejdet i Nordisk Råd, og over for den færøske lagmand, det færøske lagting og landsstyre. Forslaget i dag er en hilsen og et håndslag til det færøske folk. Vi glæder os til at se de færøske repræsentanter i Nordisk Råd.

Hermed sluttede forhandlingene.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Efter at *Marie Louise Truels-Christensens* hverv som midlertidigt medlem er ophørt, vil der i hendes sted være at vælge et nyt medlem til udvalgene angående:

forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning,

forslag til lov om offentlighed i forvaltningen,

forslag til lov om ændring af myndighedsloven. (Myndighedsalderen) og forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser med 21 års aldersgrænser,

forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Hyrevogne) m. fl. lovforslag,

ombudsmandsudvalget og

udvalget til at drøfte problemer og mod-

tage information vedrørende narkotikamisbrug.

Hertil har vedkommende gruppe udpeget *Per Møller*, som herefter er valgt.

Det er meddelt mig, at *Henry Christensen* ønsker at udtræde som medlem af udvalget til at følge regeringens forhandlinger om Danmarks optagelse i Det europæiske økonomiske Fællesskab, og at *Johan Philipsen* ønsker at udtræde som stedfortræder i samme udvalg. Til nyt medlem af nævnte udvalg har vedkommende gruppe udpeget *Per Møller* og til ny stedfortræder *Henry Christensen*. De pågældende er herefter valgt.

Det er meddelt mig, at *Aksel Larsen* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til folketingsbeslutning om Danmarks opsigelse af Den nordatlantiske Traktat [af *Aksel Larsen* m. fl.] og forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af diplomatisk forbindelse med fem regeringer [af *Aksel Larsen* m. fl.]. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *Aksel Larsen* har vedkommende gruppe udpeget *Gert Petersen*, som herefter er valgt.

Efter at der er meddelt *P. E. Eriksen* orlov, vil der i hans sted være at foretage valg af en ny stedfortræder i folketingets socialudvalg. Som ny stedfortræder har vedkommende gruppe udpeget *Henry Christensen*, som herefter er valgt.

Det er meddelt mig, at *Enggård* ønsker at udtræde som stedfortræder for *Anders Andersen* i det udenrigspolitiske nævn. Til ny stedfortræder har vedkommende gruppe udpeget *Per Møller*, som herefter er valgt.

Det er meddelt mig, at *Kofoed* ønsker at udtræde som stedfortræder i folketingets trafikudvalg. Som ny stedfortræder har vedkommende gruppe udpeget *Per Møller*, som herefter er valgt.

Medlem af folketinget *Morten Lange* har

[Formanden.]

meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Mener ministeren, at der efter afgørelsen vedrørende Price og Alderton er en virkelig mulighed for, at andre USA-desertører kan få asyl i Danmark?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 13. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om boligsikring.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om boligbyggeri [af Kaj Andresen m. fl.].

3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om Nordisk Råd.

Mødet hævet kl. 14.48.

22. møde.

Torsdag den 13. november kl. 13.

Formanden: Medlem af folketinget Bernhard Baunsgaard har på medlem af folketinget *Lindegård Rasmussens* vegne meddelt mig, at denne på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 1 måned og derfor anmoder om, at der må blive bevilget ham orlov, og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Ved folketingsmand Per Federspiel er til orientering for folketingets medlemmer modtaget en rapport vedrørende Europarådets

rådgivende forsamlings 21. sessions 2. del 29. september-3. oktober 1969. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget Krog Hansen har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Finder ministeren det foreneligt med agitationen om det „skattefri år“, at der skal betales kildeskat af akkordoverskud, som er indtjent i 1969, men som først kommer til udbetaling i 1970?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om boligsikring.

(Lovforslaget (nr. 34) findes i tillæg A. sp. 729, fremsættelsen i tidenden sp. 563).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kaj Andresen: Jeg må måske indlede med en lille beklagelse, en beklagelse over, at debatten her finder sted, uden at vi har kunnet få tid til at sætte os ind i det meget omfattende materiale, som vi netop har fået tilstillet fra boligministeriet. Det ville have været rimeligt, om materialet havde været så tidligt fremme, at man kunne have sat sig ind i tingene — jeg har ikke haft tid til at gennemgå det — for det berører jo i høj grad den debat, vi skal have her.

Selve lovforslaget om ændring af reglerne vedrørende boligsikring kan ikke give mig anledning til mange bemærkninger. Princippet i forslaget kan vi tiltræde. Det kan selvfølgelig ikke være meningen, at tekniske ændringer i skattelovgivningen som ændring af nedslag i skatteansættelsen for pensionister til et tillæg til pensionen uden nogen egentlig nettovirkning skal bevirke en forringelse af de samme pensionisters boligsikringsydelse. Derfor må der en ændring til.

Jeg vil dog tage et vist forbehold. Vi ønsker gerne i boligudvalget at få vurderet de konkrete beregninger eller eksempler, der nu foreligger, for at vi kan se virkningen.